

هشتادمین سالگرد تولد مولانا

به مناسبت هشتادمین سالگرد تولد مولانا جلال الدین رومی که در فهرست مشاهیر علم و ادب و رویدادهای فرهنگی و علمی جهانی یونسکو ثبت شده است، کمیسیون ملی یونسکو برگزاری کنگره «تفاهم بین مذهبی و بین فرهنگی در افکار مولانا» را به سازمان مذکور پیشنهاد کرده بود. این پیشنهاد از سوی سازمان تصویب شد و قرار است کنگره فوق توسط کمیسیون ملی یونسکو با همکاری یونسکو و نهادهای ذی ربط کشور در پاییز سال ۱۳۸۶ در تهران برگزار شود.

نخستین اجلاس تخصصی زیرمنطقه‌ای "آموزش اخلاق در علوم و فناوری"

نخستین اجلاس تخصصی زیرمنطقه‌ای آموزش اخلاق در علوم و فناوری ششم و هفتم آبان ۱۳۸۵ با همکاری کرسی یونسکو در آموزش سلامت در دانشگاه علوم پزشکی تهران، یونسکو، کمیسیون ملی یونسکو و انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری با تکیه بر موضوع‌های زیر برگزار شد:

- آموزش اخلاق پزشکی

- آموزش اخلاق زیستی و زیست فناوری

- آموزش اخلاق حرفه‌ای

- آموزش اخلاق زیست‌محیطی .

از جمله اهداف این جلسه، ارائه گزارش برنامه‌های آموزش اخلاق از سوی شرکت‌کنندگان و شناسایی متخصصان مربوط در ایران و کشورهای منطقه؛ فراهم کردن زمینه‌های گنجاندن آموزش اخلاق در علوم و فناوری در نظام آموزش رسمی کشور؛ ایجاد شبکه همکاری‌های متقابل میان متخصصان آموزش اخلاق در علوم و فناوری در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی؛ و برنامه‌ریزی فعالیت‌های آینده

و همکاری‌های منطقه‌ای بود.

متخصصان، سیاستگذاران و سازمان‌های غیردولتی از کشورهای زیرمنطقه (ایران، افغانستان، قزاقستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان) و مدیر بخش اخلاق در علوم و فناوری و مدیر برنامه آموزش اخلاق به عنوان نمایندگان یونسکو و آقای پروفسور عبدالله دار (Daar) - دریافت‌کننده جایزه ابن سینا برای "اخلاق در علم" در سال ۲۰۰۶ (یونسکو) - در این نشست شرکت داشتند.

گزارش این جلسات تخصصی، در شماره آینده خبرنامه درج خواهد شد.

سفر علمی پروفسور دار به ایران

برنامه سفر علمی پروفسور عبدالله دار - استاد بهداشت عمومی و جراحی و رئیس برنامه زیست فناوری و اخلاق کاربردی دانشگاه تورنتو (کانادا) و دومین برنده جایزه ابن سینا - به ایران از سوم تا هفتم آبان ۱۳۸۵ انجام شد.

وی در مجموع سه سخنرانی رسمی با عناوینی که خواهد آمد ایراد کرد و در ملاقات‌ها و میزگردهای علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری نیز شرکت کرد:

• سخنرانی رسمی درباره ابن سینا در جلسهٔ مباحث عمومی

• سخنرانی رسمی در جلسه آموزش اخلاق زیستی با عنوان بازبینی اخلاق در علم و فناوری برای بهداشت جهانی: نقش پژوهش کیفی و تجربی

• سخنرانی رسمی در دانشگاه علوم پزشکی تهران با عنوان اخلاق زیستی: پارادایم جدید

اولین جلسه تخصصی زیرمنطقه‌ای آموزش اخلاق در علوم و فناوری ششم تا هفتم آبان ۸۵ در تهران برگزار شد.

در این جلسه پروفسور دار، نماینده یونسکو (پاریس) و متخصصان کشورهای ایران، پاکستان، ازبکستان، افغانستان و قرقیزستان شرکت داشتند و ضمن بررسی وضعیت آموزش اخلاق در علوم و فناوری در این کشورها پیشنهادات و توصیه‌هایی برای پیشبرد این آموزش ارائه دادند.

جلسه مذکور در محل فرهنگستان علوم پزشکی و با حضور ریاست و اعضای این فرهنگستان به طور مشترک توسط انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری، کرسی آموزش سلامت یونسکو در دانشگاه علوم پزشکی تهران و کمیسیون ملی یونسکو و یونسکو برگزار شد.

در این شماره می خوانید :

- ❖ هشتادمین سالگرد تولد مولانا
- ❖ نخستین نشست تخصصی زیرمنطقه‌ای "آموزش اخلاق در علوم و فناوری"
- ❖ سفر علمی پروفسور دار (Daar) به ایران
- ❖ اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی
- ❖ کنگره بین‌المللی "روش‌های نوین رهبری و مدیریت آموزشی"
- ❖ بازسازی نظام آموزش و پرورش استان لرستان
- ❖ ثبت جنگل هیرکان در فهرست میراث جهانی یونسکو
- ❖ دوره آموزشی "توانمندسازی جوانان ماسوله"
- ❖ تازه‌های واحد انتشارات
- ❖ پیام مشترک به مناسبت روز جهانی معلم
- ❖ پیام مدیرکل یونسکو به مناسبت روز جهانی صلح (۲۱ سپتامبر ۲۰۰۶)
- ❖ پیام مدیرکل یونسکو به مناسبت روز بین‌المللی سوادآموزی (۸ سپتامبر ۲۰۰۶)
- ❖ پیام مدیرکل یونسکو به مناسبت روز بین‌المللی جوان (۱۲ اگوست ۲۰۰۶)
- ❖ گزارش جهانی سازمان ملل متحد ویژه جوانان در سال ۲۰۰۵ "جوانان از امروز تا سال ۲۰۱۵"
- ❖ حمایت یونسکو از بازسازی لبنان
- ❖ سخنان مدیرکل یونسکو در مراسم بزرگداشت دوهزار و پانصد و پنجاهمین سال تولد بودا

آقای دار، طی این سفر با وزرای علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نیز با رئیس و اعضای فرهنگستان علوم پزشکی، رؤسا و استادان دانشگاه‌های تهران و علوم پزشکی و شهید بهشتی و همچنین با رئیس پژوهشگاه، اعضای هیئت علمی و اعضای کمیته‌های ملی اخلاق در علوم و فناوری و اخلاق زیستی دیدار کرد و از پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری بازدید به عمل آورد.

اجلاس جهانی جامعه اطلاعاتی

به منظور پیگیری مصوبات اجلاس‌های جهانی جامعه اطلاعاتی در ژنو (۲۰۰۳) و تونس (۲۰۰۵) و بحث و بررسی پیرامون چگونگی مشارکت سازمان‌های بین‌المللی، دولت‌ها، نهادهای غیردولتی و بخش خصوصی در اجرای مصوبات WSIS، یونسکو چهار جلسه مشورتی از تاریخ ۲۷ - ۲۴ مهرماه ۱۳۸۵ در پاریس برگزار کرد و نمایندگانی از ایران از جمله دبیر شورای عالی اطلاع‌رسانی کشور در این اجلاس شرکت کردند.

کنگره بین‌المللی "روش‌های نوین رهبری و مدیریت آموزشی"

در عصر جهانی شدن و تغییرات سریع و مداوم در همه زمینه‌های زندگی، برنامه‌ها و اقدامات نظام‌های آموزشی نیز چه از نظر سیاست‌های آموزشی و تداوم نظام و چه و درخصوص روش‌های نظارت بر کیفیت آموزش و پرورش نیازمند بازنگری دقیق و تغییر یا اصلاح اند.

به همین منظور کنگره بین‌المللی AFIDES، تحت عنوان "روش‌های نوین رهبری و مدیریت آموزشی" از یازدهم تا سیزدهم اکتبر ۲۰۰۶ (۲۱ تا ۲۹ مهر ۱۳۸۵) با حضور صاحب‌نظران مدیریت آموزشی عمدتاً از کشورهای فرانسه‌زبان، با همکاری

دانشگاه شربوک، دانشگاه مونترال، لابراتوار پژوهش و تحلیل سیاست‌های آموزشی (LABRIPROF) در شهر مونترال برگزار شد.

مهم‌ترین هدف تشکیل این کنگره، تحلیل مسائل آموزشی و توافق در زمینه‌تدوین برنامه‌ها و انجام اقدامات آموزشی مؤثر و کارآمد، فراتر از مرزهای محلی و ملی بود. "برخورد دانشگاه در زمینه اصلاحات آموزشی کشورهای کانادا و سوئیس، مقایسه تشابهات و تفاوت‌ها"، "دو دیدگاه در مورد رهبری کار گروهی و همیاری در عصر اصلاحات" از جمله موضوعات مهم همایش بود. همچنین سخنرانی دو وزیر سابق ایالت کبک (کانادا) و کشور سنگال در مورد "اصلاحات در سطح وزارت آموزش و پرورش" که نقاط ضعف و قوت نتایج اصلاحات آموزشی دهه اخیر این دو کشور را مورد تحلیل قرار می‌داد، مورد توجه بسیاری از شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

در این کنگره که بر لزوم هماهنگی نظام‌های آموزشی با تغییرات و تحولات جهانی تکیه داشت، نقش کلیدی مدیران آموزشی، پذیرفتن این مهم که مدیریت مدرسه یک حرفه است، نه شغل، ضرورت پاسخگو بودن مدیران و لزوم حمایت و توانمندسازی کادر مدیریت مدارس مورد تأکید قرار گرفت.

خانم دکتر زهرا بازرگان از دانشگاه تهران و نماینده کمیسیون ملی یونسکو، با ارائه مقاله‌ای با عنوان "اخلاق در مدیریت، تحلیل سه دیدگاه" در این کنگره شرکت کرد و نظریاتش را در مورد دلایل و ضرورت اخلاق حرفه‌ای در مدیریت آموزشی، تحلیل مسائل مربوط به اخلاق حرفه‌ای در مدیریت و نیز تجربیات مثبت در این زمینه و نظام آموزشی کشورمان ارائه داد.

بازسازی نظام آموزش و پرورش استان لرستان

در پی وقوع زلزله یازدهم فروردین ۱۳۸۵ در استان لرستان و آثار مخرب روحی و اجتماعی آن بر دانش‌آموزان و معلمان و نیز تخریب مدارس این منطقه، کمیسیون ملی یونسکو با استفاده از بودجه‌ای که از سوی یونسکو برای کمک‌رسانی و استفاده در وضعیت بحرانی اختصاص یافته است، با همکاری دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران، پروژه‌ای را با عنوان "بازسازی نظام آموزش و پرورش استان لرستان پس از بحران" با هدف توانمندسازی عوامل مدیریتی، آموزشی و تربیتی از ۸۵/۵/۲۲ به اجرا درآورده است. این طرح که پس از بازدید از منطقه و بررسی آسیب‌های وارده تدوین شد، شامل سه مرحله به شرح زیر است:

* مرحله اول: تهیه تجهیزات آموزشی برای دانش‌آموزان مدارس منطقه سیلاخور

* مرحله دوم: برپایی کارگاه‌های آموزشی برای حمایت روحی و اجتماعی دانش‌آموزان و مشاوران استان

* مرحله سوم: بازسازی نظام آموزش و پرورش استان لرستان با برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای مدیران، معلمان، مربیان امور تربیتی و پژوهشگران.

مرحله اول این طرح با هدیه کردن بسته‌های حاوی لوازم‌التحریر به ۳۶۸ دانش‌آموز روستاهای محروم به اجرا درآمد.

مرحله دوم که شامل حمایت‌های روحی - عاطفی دانش‌آموزان و آموزش مشاوران مدارس در قالب کارگاه‌های آموزشی است، با هماهنگی مسئولان استان از سیزدهم آبان‌ماه به مدت سه هفته اجرا شد. در این کارگاه‌ها مشاوران و روان‌شناسان همکار طرح، کوشش کردند با شناخت و تحلیل پیامدهای زلزله، در توانمندسازی روحی دانش‌آموزان و ایجاد امید و انگیزه برای

کارگاه‌های آموزش مدیران، معلمان، مربیان امور تربیتی و پژوهشگران استان لرستان برای ارتقای کیفیت آموزش و پرورش در منطقه، از اول تا پایان دی ماه برگزار خواهد شد. مسئولیت برگزاری این کارگاه‌ها به عهده استادان برجسته دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی در رشته مدیریت آموزشی بود.

ثبت جنگل هیرکان در فهرست میراث جهانی یونسکو

به منظور پیگیری پیشنهاد مرکز میراث جهانی در خصوص ثبت جنگل هیرکان در فهرست میراث جهانی یونسکو و ارائه طرحی مشترک از سوی جمهوری اسلامی ایران و آذربایجان، جلسه‌ای مقدماتی با حضور دست‌اندرکاران سازمان‌های ذی‌ربط در تابستان ۸۵ در محل کمیسیون تشکیل شد.

شرکت‌کنندگان در جلسه با تأکید بر اهمیت موضوع به ویژه از آن جهت که تاکنون هیچ اثر طبیعی از ایران جداگانه یا مشترک با سایر کشورها - در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت نشده است و همچنین لزوم اتخاذ اقدامات فوری برای تدوین به موقع پرونده ثبت جنگل هیرکان و تشکیل کمیته‌ای کارشناسی از دو سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و حفاظت محیط‌زیست را برای تبادل اطلاعات موجود و رفع نواقص ضروری دانستند.

تشکیل کمیته‌ای مشترک از کارشناسان آذربایجان و جمهوری اسلامی ایران، برگزاری اولین گردهمایی کمیته مذکور برای بحث و بررسی پیرامون چگونگی تدوین پرونده مشترک و دومین نشست کمیته پس از تکمیل پرونده از دیگر مصوبات این جلسه بود.

برگزاری اجلاس کارشناسی بین‌المللی با حضور نمایندگان دو کشور، اتحادیه جهانی

حفاظت آثار طبیعی و مرکز میراث جهانی نیز پیشنهاد شد و از رئیس دفتر یونسکو در تهران درخواست شد تا مراتب آمادگی جمهوری اسلامی ایران را برای تشکیل کمیته مشترک و برگزاری اجلاس حفاظت آثار طبیعی به مرکز میراث جهانی و یونسکو منعکس کند.

علاوه بر این، پیگیری مسئله حقوقی تعیین سازمان اصلی ثبت آثار طبیعی در فهرست میراث جهانی در سطح ملی نیز مورد بررسی و توافق قرار گرفت و قرار شد طرح موضوع و تصمیم‌گیری نهایی به رؤسای سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان حفاظت محیط زیست واگذار شود.

ثبت جنگل هیرکان در فهرست میراث جهانی یونسکو نخست از طرف دولت آذربایجان پیشنهاد شده بود، مرکز میراث جهانی یونسکو و اتحادیه جهانی حفاظت آثار طبیعی ضمن تأیید اهمیت این جنگل با اشاره به فرامرز بودن آن، درخواست کرده‌اند به عنوان یک اثر طبیعی مشترک میان دو کشور ایران و آذربایجان برای ثبت به یونسکو تسلیم شود.

لازم به یادآوری است که پرونده مقدماتی ثبت جهانی هیرکان تهیه شده و پس از بررسی‌های کارشناسی تا فوریه ۲۰۰۷ (آخرین مهلت تسلیم پرونده کامل) به مرکز میراث جهانی یونسکو ارسال خواهد شد.

دوره آموزشی "توانمندسازی جوانان ماسوله"

طرح توسعه گردشگری ماسوله در قالب برنامه بین‌المللی توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی مناطق کوهستانی آسیای میانه و جنوبی از ۱۳۸۲ آغاز شده و تا پایان ۱۳۸۶ با هدف کمک به فقرزدایی، ایجاد اشتغال، جلوگیری از مهاجرت، حفظ میراث فرهنگی و چشم‌اندازهای فرهنگی از طریق

توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی ادامه خواهد یافت. در چارچوب این طرح، دوره آموزشی "توانمندسازی جوانان ماسوله" از بیست و چهارم تیر تا سوم مرداد ۱۳۸۵ توسط کمیسیون ملی یونسکو و دفتر برنامه‌ریزی آموزشی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری برگزار شد.

معاونت عمرانی استانداری گیلان، فرمانداری فومن، شهرداری و شورای اسلامی شهر ماسوله، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان گیلان، کتابخانه ماسوله و تشکل جوانان ماسوله در برگزاری دوره فوق مشارکت مؤثر داشتند.

هدف برنامه بین‌المللی توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی مناطق کوهستانی آسیای میانه و جنوبی یونسکو شناخت توان بالقوه گردشگری برخی مناطق کوهستانی و توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی در این مناطق، و همچنین ترویج بهترین رویه‌ها و تجربیات و تأکید بر گردشگری پایدار به عنوان عاملی مؤثر در فقرزدایی، اشتغال‌زایی، جلوگیری از مهاجرت و حفظ میراث فرهنگی و چشم‌اندازهای طبیعی است. در این برنامه هشت کشور قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، نپال، بوتان، هند، پاکستان و ایران با معرفی یکی از مناطق کوهستانی خود و اجرای طرح آزمایشی در آن، مشارکت دارند. از ایران نیز طرح توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی ماسوله با مشارکت جامعه محلی از ۱۳۸۲ آغاز شده و با همکاری کار گروه گردشگری استان گیلان، شهرداری و شورای اسلامی شهر ماسوله دنبال می‌شود.

از دیگر اهداف طرح ماسوله ظرفیت‌سازی و آگاه‌سازی جامعه محلی نسبت به موضوع و ارائه الگوی گردشگری پایدار مبتنی بر جامعه محلی است. از جمله کارهایی که در محدوده این طرح انجام شده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

آگاه‌سازی، ظرفیت‌سازی و ایجاد فرصت‌های اقتصادی، گسترش و تجهیز مراکز فرهنگی موجود نظیر کتابخانه و موزه مردم‌شناسی ماسوله، پاکسازی زیست‌محیطی، مرمت و بازسازی خانه‌های قدیمی، پژوهش در زمینه صنایع دستی بومی، مطالعات مردم‌شناسی، تشویق زمینه‌های ایجاد شکل جوانان ماسوله و برگزاری ششمین کارگاه منطقه‌ای کشورهای عضو برنامه بین‌المللی یونسکو.

براساس ارزیابی میان‌مدت نقاط قوت و ضعف، امتیازات و مشکلات طرح توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی ماسوله با هماهنگی یونسکو مقرر شد برای دوره دوساله ۸۶ - ۱۳۸۵ (۲۰۰۷ - ۲۰۰۶) به جای تدوین برنامه کاری، با اقدامات متعدد بر دو محور اساسی تأکید شود:

۱. تدوین برنامه عملیاتی توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی ماسوله
۲. تقویت ظرفیت‌ها و توانایی‌های محلی در امر برنامه‌ریزی، اجرا، مدیریت و نظارت بر فعالیت‌های توسعه گردشگری فرهنگی و طبیعی.

برنامه اصلی سال ۱۳۸۵ برای این طرح، بر ظرفیت‌سازی جوانان ماسوله متمرکز شده است. هدف از دوره آموزشی "توانمندسازی جوانان ماسوله" تضمین گردشگری پایدار در ماسوله از طریق آشنایی جوانان با مفاهیم پایه گردشگری، نحوه برنامه‌ریزی، مدیریت و نظارت بر جریان گردشگری، حقوق و وظایف اجتماعات محلی و کد رفتار برای گردشگران بود.

تازه‌های واحد انتشارات

یکی از فعالیت‌های انتشارات کمیسیون ملی یونسکو از بدو تأسیس، ترجمه، چاپ و انتشار ماهنامه پیام یونسکو است که در اصل به دو زبان انگلیسی و فرانسه در یونسکو (پاریس) منتشر می‌شود.

شماره اخیر این ماهنامه (۳۶۶) با عنوان "آموزش: آخرین مرز سودآوری" در مرداد

سال جاری به طبع رسید.

در بخش کتاب، جلد نخست مجموعه سه جلدی اسناد کمیسیون ملی با عنوان "اسناد و مدارک کمیسیون ملی یونسکو تا پایان سال ۱۳۵۷" با همکاری یکی از پژوهشگران سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در دست چاپ است.

کمیسیون ملی یونسکو براساس وظیفه‌ای که در قبال شناخت و معرفی هر چه بهتر جایگاه‌های ارزشمند جهانی دارد، با استقبال از آثار هنرمند عکاس، آقای کریم عارفی و از چاپ مجموعه نفیس "نگاهی تازه به تخت جمشید" حمایت کرده که به زودی در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

پیام مشترک به مناسبت روز جهانی معلم (۵ اکتبر ۲۰۰۶)

مدیرکل یونسکو، مدیرکل سازمان بین‌المللی کار (ILO)، رئیس برنامه عمران سازمان ملل (UNDP) و مدیر اجرایی صندوق حمایت از کودکان (UNICEF) به مناسبت بزرگداشت روز جهانی معلم پیامی مشترک ارسال کرده‌اند.

در این پیام، ضمن تقدیر از نقش مهم معلمان در پیشبرد دانش و اعتلای جامعه، به چهلمین سالگرد تصویب توصیه‌نامه مشترک ILO/UNESCO در ارتباط با مقام معلم نیز اشاره شده است. این نخستین بار است که سازمان‌های بین‌المللی به موضوع‌های حساسی مانند: چگونگی تربیت و استخدام معلمان؛ مشارکت معلمان و سازمان‌های آنها در تصمیمات آموزشی؛ و اقداماتی که باید برای بهبود کیفیت آموزش و محیط آموزشی در هر کشوری صورت پذیرد، توجه کرده‌اند.

در ادامه این پیام مشترک آمده است: آموزش در چهار دهه گذشته بسیار متحول شده است. نظام‌های آموزش ملی برای پاسخگویی درخور به چالش‌های جدید اجتماعی - اقتصادی پدیده جهانی شدن،

وادر به اصلاح شده‌اند. دسترسی به آموزش، توسعه یافته است اما این مبارزه همچنان ادامه دارد. امروز، تقریباً صد میلیون کودک در سن دبستان در مدارس ثبت نام نشده‌اند. اکثریت آنها دختر و جزء "کودکان کار" هستند. حدود یک پنجم بزرگسالان دنیا - ۸۰۰ میلیون نفر - هنوز نمی‌توانند بخوانند یا بنویسند. مانع بزرگ و بنیادین در راه گسترش دسترسی کامل به آموزش، کمبود کلی معلم ماهر و با تجربه به ویژه در حوزه‌های ضروری برای توسعه جوامع است. بسیاری از معلمان در شرایط بسیار خطیری کار می‌کنند. برای تأمین آموزش کیفی پایه برای همه، حداقل به هجده میلیون معلم در طول دهه آینده نیاز است.

در پایان این پیام، از دست‌اندرکاران آموزشی، دولت‌ها و مراکز آموزشی در همه مقاطع، اتحادیه معلمان، سازمان‌های جامعه مدنی، شرکای توسعه، بخش‌های خصوصی، والدین و معلمان دعوت شده است تا برای تجدید حیات اصول توصیه‌نامه مشترک ILO/UNESCO-1966 در ارتباط با مقام معلم به تشریح مساعی بپردازند. این بهترین راه برای قردانی از معلمانی است که در عین حال به پیشرفت جهانی آموزش کیفی کمک می‌کنند. دانش‌آموزان کودک و بزرگسال شایسته برخورداری از این موهبت هستند.

برای دسترسی به متن کامل به آدرس زیر مراجعه کنید:

www.UNESCO.org/education/higher_education/teacher_education

پیام مدیرکل یونسکو به مناسبت روز جهانی صلح (۲۱ سپتامبر ۲۰۰۶)

روز بین‌المللی صلح هر سال، بیست‌ویکم سپتامبر در سراسر جهان برگزار می‌شود. این روز فرصت مغتنمی برای هر یک از ما ایجاد می‌کند تا در مورد استقرار صلح بیندیشیم، زیرا اساسنامه یونسکو ما را به این کار دعوت می‌کند. پس از جنگ جهانی

است. بنابراین امسال، موضوع روز بین‌المللی سوادآموزی "تداوم توسعه با سوادآموزی" انتخاب شده است.

هدف از انتخاب این موضوع برجسته‌سازی این حقیقت است که سوادآموزی تنها یک مهارت ادراکی خواندن، نوشتن و حساب کردن نیست، چون به فراگیری و کسب مهارت‌های زندگی و در نتیجه به شکل‌گیری توسعه پایدار اجتماعی و فردی کمک می‌کند. از آنجا که سوادآموزی با سایر مهارت‌های وابسته به امرار معاش، تولید درآمد، تجارت خرد، حفاظت زیست‌محیطی، تغذیه و سلامت (شامل جلوگیری از ایدز و HIV) ارتباط تنگاتنگ دارد، بنابراین برنامه‌های مدرن آن برقراری این ارتباط را تقویت می‌کند. با توجه به دلایل فوق، ضروری است که فراگیری مهارت‌های سوادآموزی مبتنی بر نیاز و با توجه ویژه به هویت، فرهنگ و شغل صورت پذیرد.

برای دسترسی به متن کامل این پیام به آدرس زیر مراجعه کنید:

www.UNESCO.org/the-organization/director-general-of-unesco

پیام مدیرکل یونسکو به مناسبت روز بین‌المللی جوان (۱۲ اگوست ۲۰۰۶)

مدیرکل یونسکو در پیامی به مناسبت روز بین‌المللی جوان، با یادآوری این واقعیت که ۵/۵ میلیون جوان با روزی کمتر از دو دلار زندگی می‌کنند، به اهداف بیانیه هزاره که در آن از کشورهای عضو دعوت شده است که برای ریشه‌کنی فقر مطلق تلاش کنند، اشاره کرد و با توجه به ابعاد گوناگون فقر یعنی گرسنگی، عدم بهداشت، دسترسی ناکافی به آموزش و سایر خدمات ابتدایی، بر فعالیت‌های یونسکو و جامعه بین‌الملل برای پاسخگویی به نیازهای فوری جوانان تأکید کرد.

یونسکو، ریشه‌کنی فقر مطلق را به عنوان موضوعی فرارشته‌ای در تمامی حوزه‌های فعالیت سازمان در نظر گرفته و پاسخگویی

رسانه‌ها و کارکنان آنها دعوت می‌کنم که از این فرصت استفاده کنند تا تفکر ایجاد جهانی مبتنی بر صلح را به واقعیت تبدیل کنند.

پیام مدیرکل یونسکو به مناسبت روز بین‌المللی سوادآموزی (۸ سپتامبر ۲۰۰۶)
بزرگداشت سالانه روز بین‌المللی سوادآموزی فرصت مغتنمی است تا اهمیت سواد را برای افراد، خانواده‌ها، اجتماعات و تمامی جوامع به جهان یادآور شود. این بزرگداشت همچنین موقعیتی است برای مرور این نکته که سوادآموزی حقی است که تقریباً یک پنجم جمعیت بزرگسال جهان از آن محروم‌اند. اهمیت سوادآموزی باید به گونه‌ای بیان شود که نتیجه‌ای کاربردی و عملی به بار آورد، تا به میلیون‌ها زن، مرد و کودکی که حتی قادر به خواندن و نوشتن اسامی خود نیستند امید داده شود.

از طریق سوادآموزی بزرگسالان و برنامه‌های آموزش غیر رسمی در بسیاری از کشورها پیشرفت‌هایی حاصل شده است، اما تا مقصد نهایی راه زیادی در پیش است. حدود ۷۷۰ میلیون بزرگسال فاقد مهارت‌های پایه سوادآموزی‌اند که دوسوم از این تعداد را زنان تشکیل می‌دهند.

اگر به مقاصد دهه سوادآموزی سازمان ملل متحد (۲۰۱۲ - ۲۰۰۳) و برنامه "آموزش برای همه" نایل شویم باید وعده‌ها به اقدامات واقعی بدل شوند. سوادآموزی علاوه بر اهمیت فراوان، به عنوان یکی از قدرتمندترین ابزار توسعه نیز مورد تأیید گسترده قرار گرفته است و بی‌توجهی نسبی به آن بسیار مخرب خواهد بود. برخلاف مصوبات دهه سوادآموزی سازمان ملل و دهه آموزش برای توسعه پایدار (۲۰۱۴ - ۲۰۰۵)، بدیهی است که سوادآموزی نه تنها دستاورد مثبت توسعه بلکه اهرمی نیرومند برای تغییر و نیز ابزاری مناسب برای دستیابی به پیشرفت اجتماعی

دوم، اعضای مؤسس یونسکو سازمانی را تأسیس کردند که هدف نهایی آن «پرورش اندیشه دفاع از صلح در اذهان بشر است زیرا در اذهان بشر است که فکر جنگ شکل می‌گیرد». به این منظور وظیفه پیشبرد صلح و امنیت از طریق همکاری بین‌المللی در ارتباط با آموزش، فرهنگ، علوم و ارتباطات به یونسکو واگذار شده است. امروز نیاز به صلح بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. تقریباً هر روز مورد هجوم خبرهای مربوط به خشونت‌هایی که قسمتی از دنیای ما را به لرزه درآورده قرار می‌گیریم. اما چگونه می‌توان فرهنگ جنگ و خشونت را به فرهنگ صلح و ضد خشونت تبدیل کرد؟ استقرار فرهنگ صلح مشروط است بر به رسمیت شناختن تفاوت‌های فرهنگی و مذهبی، زیرا این تفاوت‌ها هستند که تنوع و غنای نسل بشر را معین می‌کنند.

یونسکو با همکاری کشورهای عضو، در حال ترویج آموزش کیفی برای همه است. این مهم، با مرور دوباره محتوای درسی و آموزش معلمان انجام می‌پذیرد تا آموزش دارای تمام عنصرهای توسعه انسانی شود. این عناصر عبارت‌اند از: ارزش‌ها، دانش، رفتارها و مهارت‌ها ... و نیز قابلیت‌هایی برای حل درگیری‌های خشونت‌بار. از دیگر مسئولیت‌هایی که از سوی مجمع عمومی سازمان ملل به یونسکو واگذار شده، مسئولیت ویژه رهبری و پیشبرد «دهه بین‌المللی فرهنگ صلح و ضد خشونت برای کودکان جهان (۲۰۱۰ - ۲۰۰۱)» است که با هماهنگ‌سازی اقدامات صورت گرفته برای استقرار فرهنگ صلح با همکاری دولت‌ها، دیگر آژانس‌های ملل متحد و برنامه‌های آن و جامعه مدنی در این خصوص فعالیت می‌کند.

نباید این موضوع را از یاد ببریم که همه ما سفیران صلح هستیم، و نقش مهمی در ساختن صلح و حمایت از آن داریم. من از کل جامعه یونسکو، کشورهای عضو، کمیسیون‌های ملی، سازمان‌های غیردولتی،

به نیازهای جوانان را به عنوان یکی از محورهای اصلی برنامه‌ریزی‌های سازمان در دستور کار قرار داده است.

به همین مناسبت، مدیرکل یونسکو همه دست‌اندرکاران امور جوانان را برای آگاهی هر چه بیشتر از فقر جوانان و سرمایه‌گذاری برای رفع این مشکل فراخواند و نیز از جوانان و سازمان‌هایشان دعوت کرد تا در تلاش‌هایی که در زمینه توسعه پایدار صورت می‌گیرد، سهیم و شریک شوند.

برای دسترسی به متن کامل این پیام به آدرس زیر مراجعه کنید:

www.UNESCO.org/the

organization/director-general-of-unesco

گزارش جهانی سازمان ملل متحد ویژه جوانان در سال ۲۰۰۵ "جوانان از امروز تا سال ۲۰۱۵"

برنامه عمل جهانی برای جوانان، حدود ده سال پیش (۱۹۹۵) به تصویب رسید. علاوه بر بیش از ۲۰۰ میلیون جوانی که در فقر به سر می‌برند، ۱۳۰ میلیون جوان بی‌سواد، ۸۸ میلیون بی‌کار و ۱۰ میلیون مبتلا به HIV و ایدز هستند. این واقعیات، ضرورت نگرش مجدد به اهداف برنامه عمل جهانی را اجتناب‌ناپذیر ساخته است.

در گزارش جهانی جوانان در سال ۲۰۰۵، که به شکلی رسمی دبیرکل سازمان ملل را مورد خطاب قرار داده آمده است:

سیاست‌های مربوط به جوانان غالباً با تصورات کلیشه‌ای منفی نظیر بزهکاری، از مواد مخدر و خشونت همراه هستند. به نظر می‌رسد فراموش شده است که جوانان عاملان مثبت توسعه، صلح و دموکراسی‌اند. گزارش جهانی جوانان در چهارم اکتبر ۲۰۰۵ ارائه شد. این گزارش به بررسی مفصل پانزده حوزه مهم و تأثیرگذار در زندگی جوانان می‌پردازد، این اولویت‌ها توسط مجمع عمومی تعیین شده‌اند. این گزارش همچنین نگرشی کلی بر سه حوزه‌ای دارد که تاکنون از توجه کمتری برخوردار بوده‌اند: فقر جوانان؛ ظهور یک فرهنگ جهانی جوان تحت تأثیر رسانه‌ها؛ و رویکرد متفاوت جوانانی که درگیر جنگ‌های مسلحانه هستند.

عمده‌ترین ملاحظات گزارش جهانی شامل موارد زیر است: فقر، آموزش، اشتغال، سلامت، محیط‌زیست، استفاده از مواد مخدر، بزهکاری، اوقات فراغت، مشکلات دختران و زنان جوان، مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها، جهانی شدن، فناوری اطلاعات و ارتباطات، HIV / ایدز، جوانان و جنگ و ارتباطات میان نسلی. دوازده توصیه گزارش:

۱. با وجود بیش از ۲۰۰ میلیون جوانی که در فقر به سر می‌برند، ۱۳۰ میلیون جوان بی‌سواد، ۸۸ میلیون بی‌کار و ۱۰ میلیون مبتلا به HIV و ایدز، دلایل تجدید تعهد

نسبت به اهداف برنامه اقدامات جهانی کاملاً روشن است.

۲. تفاوتی که میان جوانان کشورهای در حال توسعه و جوانان کشورهای صنعتی وجود دارد یقیناً توسط شاخص‌هایی نظیر شهرنشینی، جهانی شدن و گسترش یک فرهنگ جهانی جوان متأثر از رسانه تعیین می‌شود.

۳. مداخله‌هایی که در امر زندگی جوانان انجام گرفته است غالباً متأثر از یک دیدگاه کلیشه‌ای و منفی نسبت به جوانان نظیر بزهکاری، استفاده از مواد مخدر و خشونت بوده است.

۴. سرمایه‌گذاری برای آینده جوانان باید از کودکان آغاز شود. تعهد عمیق و سرمایه‌گذاری بر اهداف توسعه هزاره جوانان، منافع فراوانی برای جوانان سال ۲۰۱۵ در پی خواهد داشت.

۵. کاملاً روشن است که سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه مسائل مربوط به جوانان باید تقویت شود.

۶. جوانان باید به عنوان شرکایی برای دستیابی به اهداف هزاره در خصوص توسعه جوانان در نظر گرفته شوند.

۷. از دولت‌ها در تمام سطوح درخواست می‌شود تا به توسعه و اجرای سیاست‌های یکپارچه در قبال جوانان بپردازند و بین زمینه‌های متفاوت در اولویت برای جوانان پیوند برقرار کنند. همراه با پیگیری برنامه

عمل جهانی برای جوانان، ضروری است توجه ویژه‌ای به گروه‌های مختلف جوان که در شرایط نامساعدی به سر می‌برند از قبیل معلولان، مهاجران و جوانان بومی مبذول گردد.

۸. تهیه فهرستی از شاخص‌های قابل بررسی که برخی از آنها می‌تواند از میان اهداف توسعه هزاره جوانان تعیین گردد، در آینده ارزیابی بهتری از پیشرفت‌هایی که در زندگی جوانان حاصل شده است، فراهم می‌آورد.

۹. دهمین سالگرد برنامه عمل جهانی، فرصت مناسبی است برای بررسی امکان تدوین یک دستورالعمل که زمینه هماهنگی بیشتر نظام ملل متحد را در عملکرد فراهم سازد.

۱۰. مجمع عمومی می‌تواند درخصوص تصویب رسمی پنج موضوع جدید شناسایی شده در این گزارش تصمیم‌گیری کند و آنها را در اولویت‌های برنامه عمل جهانی قرار دهد. اطلاعات جمع‌آوری شده درباره این موضوع‌ها این تصمیم‌گیری را آسان می‌کند.

۱۱. جوانان باید عضو هیئت‌های نمایندگی کشورها در اجلاس‌هایی باشند که شصت‌امین مجمع عمومی در سال ۲۰۰۵ مصادف با دهمین سالگرد برنامه عمل جهانی برای جوانان برگزار می‌کند.

۱۲. دولت‌ها باید به طور مداوم به ارزیابی سیاست‌های خود در خصوص جوانان بپردازند و جوانان را نیز در این امر دخیل کنند.

حمایت یونسکو از بازسازی لبنان

مدیرکل یونسکو در گردهمایی گروه ویژه یونسکو در خاورمیانه، خرسندی خود را از تصویب قطعنامه ۱۷۰۱ سازمان ملل که به مخصصه در لبنان پایان بخشید ابراز نمود و بر اهمیت نقش یونسکو به عنوان یکی از نهادهای سازمان ملل تأکید کرد. وی همچنین از تلاش مؤثر کارکنان بین‌المللی و ملی یونسکو صمیمانه قدردانی کرد.

وظیفه فوری سازمان در امر بازسازی، اعزام هیئت کارشناسی به لبنان برای ارزیابی خسارات وارده به میراث فرهنگی و بررسی آثار جنگ بر نظام آموزشی و اعزام هیئت‌های فرهنگی و بین‌بخشی متعاقب آن بود.

مدیرکل یونسکو در جلسه اگوست ۲۰۰۶ اعلام کرد: از دیگر اقدامات یونسکو، بررسی تأثیرات ناشی از نیروگاهی نزدیک بندر قدیمی بی‌بلوس بر این بندر بود. این عملیات در ماه سپتامبر و به وسیله گروهی از متخصصان به مدیریت آقای منیر بوشناکی، مدیرکل مرکز بین‌المللی مطالعه حفاظت و مرمت اموال فرهنگی (ICCROM)

و معاون فرهنگی سابق یونسکو انجام شد. در درگیری‌های اخیر لبنان، به هجده باب هنرستان که پناهگاه بی‌خانمان‌ها شده بود، آسیب رسید که از سوی یونسکو برای استفاده در سال تحصیلی نهم اکتبر "روز همبستگی آموزش ملی" مرمت و بازسازی شدند.

طبق گزارش آقای بوشناکی، بیشترین آسیب به جایگاه‌های میراث فرهنگی بی‌بلوس وارد شده است که ناشی از نشت نفت از مخزن سوخت نیروگاه جی‌یه بوده و مشکلی بزرگ برای منطقه وسیعی از مدیترانه شرقی فراهم آورده است.

او خواستار پاکسازی دستی و فوری سنگ‌های پایه برج‌های بازمانده از قرون وسطا و دیگر آثار باستانی ساحلی شد و تخمین زد که این امر نیازمند کار ۲۵ نفر آموزش دیده به مدت ۸ تا ۱۰ هفته و بودجه‌ای معادل صد هزار دلار خواهد بود.

نمای اصلی جایگاه‌های میراث فرهنگی Tyre، استادیوم اسپدوانی رومی و تاق‌نصرت‌ها آسیبی ندیده‌اند اما به فرسکوه‌های (نقاشی‌های دیواری) مقبره‌ای رومی در جایگاه، خسارت جزئی وارد شده که شاید به علت ارتعاش ناشی از بمباران‌های اخیر بوده و نیاز فوری به مرمت دارند. جایگاه بعلبک که در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده، به جز ریزش

یک بلوک سنگی، خسارت دیگری ندیده است. هیئت اعزامی همچنین از شهر قدیمی صید/ و معبد مجاور آن/چمون، که از خرابی‌های جنگ در امان بوده‌اند هم بازدید کردند. لبنان در نظر دارد ثبت جهانی این شهر را به یونسکو پیشنهاد کند. مدیرکل ایکروم و معاون سابق فرهنگی یونسکو بر اهمیت فرهنگ به عنوان عاملی برای همبستگی اجتماعی در لبنان و ارزش میراث فرهنگی به عنوان نشانهٔ تنوع و تسامح لبنان تأکید کرد.

یونسکو قرار است با اعزام هیئتی از کارشناسان و متخصصان، لبنان را در دوره‌های بلندمدت بازسازی که از ژانویه آینده آغاز خواهد شد، یاری کند.

سخنان مدیرکل یونسکو در مراسم بزرگداشت دو هزار و پانصد و پنجاهمین سال تولد بودا

کویچیرو ماتسوئورا، مدیرکل یونسکو، هفتم اکتبر سال جاری میلادی مراسم بزرگداشت دو هزار و پانصد و پنجاهمین سال تولد بودا را با حضور نمایندگان برجستهٔ جامعهٔ بودایی جهان افتتاح کرد. او در این سخنرانی با یادآوری آموزه‌ها و روش زندگی بودا، توجه همگان را به ارزش‌های مهمی چون شفقت، احترام متقابل و صلح جلب کرد و با تأکید بر توانایی بالقوهٔ مذهب بودا

در سازگاری اندیشه‌های بیگانه با سنت‌های محلی - بدون نادیده گرفتن پیام اساسی این دین - گفت: "توانایی مذهب بودا در تلفیق، انتقال و باروری بسیاری از فرهنگ‌ها، دلیلی محکم و زنده برای اثبات پیام بودا یعنی وحدت در تنوع است." وی سپس با مرتبط دانستن فلسفهٔ "وحدت در تنوع" آیین بودا، با بینش "تنوع فرهنگی یونسکو" به این نکته اشاره کرد که هر دو نگرش ضمن به رسمیت شناختن "پیوندهای مشترک میان جوامع، هویت منحصر به فرد آنها را به عنوان عوامل غنا و صراحت در دنیایی که به سرعت رو به جهانی شدن می‌رود، تصریح کرده‌اند."

ماتسوئورا، به اهمیت گفت‌وگو به عنوان ابزاری برای تقویت ارتباط میان جوامع اشاره کرد و گفت: "گفت‌وگو ابزاری مؤثر برای گریز از سوء تفاهم‌هایی است که به کلیشه‌های منفی و بی‌اعتمادی دامن می‌زنند ... با گفت‌وگو می‌توانیم درک بهتری از سایر فرهنگ‌ها و مذاهب و نیز فرهنگ و مذهب خویش به دست آوریم." در همین زمینه، مدیرکل ضمن تأکید بر رسالت یونسکو در خصوص گسترش شناخت و درک متقابل ملت‌ها از طریق تلاش برای حفظ تنوع فرهنگی و ترویج گفت‌وگو و نیز ایجاد بسترهای تازه برای همکاری بین مذاهب اظهار داشت: "بی‌شک

تلاش برای برقراری صلح با درک متقابل و احترام به اعتقادات گوناگون در چهارچوب اعلامیهٔ جهانی تنوع فرهنگی یونسکو که در سال ۲۰۰۱ به تصویب رسید، میسر می‌شود." وی در پایان، همهٔ ادیان و سنت‌های معنوی، رهبران و پیروان ادیان گوناگون را به پرهیز از خشونت و تعصب برای تأمین رفاه مردم بدون توجه به اعتقادات آنها فرا خواند. او گفت با توجه به بروز درگیری‌های مسلحانهٔ سال‌های اخیر و مصائب ناشی از آن، باید یکی از اهداف بنیادی مذهب بودا یعنی رفع رنج و درد را در ذهن داشته باشیم. بیایید همگی برای دستیابی به این هدف شریف، از طریق نفی خشونت و برقراری صلح پایدار در قلب و ذهن جهانیان تلاش کنیم."

خبرنامه کمیسیون ملی یونسکو زیر نظر شورای سردبیری منتشر می‌شود. پیشنهادها و نظر خود را به صندوق پستی ۴۴۹۸-۱۱۳۶۵ ارسال فرمایید. نامبر کمیسیون: ۲۲۲۵۲۵۳۶ پست الکترونیکی: newsletter@irunesco.org